

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: **Bc. Marek Aldorf**

Název práce: **The United States Military: The Most Patriotic Social Welfare Program?**

Oponent práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

PhDr. Jan Bečka, Ph.D., KAS IMS FSV UK

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autor se ve své diplomové práci věnuje podrobnému rozboru jednotlivých sociálních programů a benefitů, které nabízejí a nabízí ozbrojené síly USA svým příslušníkům. Zaměřuje se konkrétně na období od roku 1973, kdy se ozbrojené síly staly plně profesionálními (dobrovolnickými), do roku 2012. Kromě popisu výhod, které služba v ozbrojených silách skýtá, a jejich postupné proměny v čase, poukazuje rovněž na zajímavé trendy s ohledem na zájem o službu v ozbrojených silách ze strany různých sociálních a etnických skupin obyvatelstva. Cílem práce je detailní a fundovaná analýza těchto trendů a zodpovězení otázky, zda je propracovaný systém sociálních, zdravotních a dalších podpůrných programů především výsledkem nutnosti zatraktivnit vojenskou službu po zavedení profesionálních ozbrojených sil. Zajímavou úvahou je rovněž otázka, zda tento systém nabízí možnou inspiraci pro implementaci podobných opatření i na celonárodní úrovni či alespoň na úrovni jednotlivých států.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je zaměřena na téma, které není v českém odborném prostředí takřka vůbec podrobněji rozpracováno a probádáno. Svůj výzkum má autor podložen neobvykle rozsáhlou informační bází, zahrnující velké množství podrobných statistických údajů, odborných studií a analýz, jakož i článků v odborných časopisech a monografiích. S těmito informačními zdroji citlivě pracuje, snaží se o jejich vzájemnou konfrontaci a o vlastní interpretaci statistik, které čtenáři prezentuje. Práce má logickou strukturu, od obecnějšího problému „nedotaženosti“ budování sociálního systému ve Spojených státech přechází k popisu výše zmíněných programů v rámci ozbrojených sil USA, jejich dopadů, příjemců a konečně i vlivu na rozhodování příslušníků střední třídy, zda do ozbrojených sil vstoupit či nikoliv. Argumenty jsou zpravidla přesvědčivé a podpořené relevantními údaji. V některých závěrech a tvrzeních se nicméně s autorem rozcháším – například se nedomnívám, že by bylo možné vojenský model použít jako vzor pro reformu či vybudování nového civilního sociálního systému (s. 77), protože situace v ozbrojených silách je přece jen specifická a jak sám autor uvádí, o rozsahu a záběru jejich programů ví často americká veřejnost jen málo (s. 55). Pokud by podobná opatření měla být zavedena na celonárodní úrovni, vyvolalo by to jistě bouřlivou reakci ze strany odpůrců „sociálního státu“. Rovněž v otázce úspěšnosti requalifikace veteránů a jejich začlenění zpět do civilního života bych byl o něco skeptičtější. Zde je totiž zásadním problémem u řady bývalých příslušníků ozbrojených sil post-traumatická stresová porucha, která jim často znemožňuje plně se reintegrovat do společnosti a která je specificky spjata především se službou v ozbrojených silách a s nasazením v misích. To je však již otázka, která do značné míry přesahuje výzkumný rámec autorovy práce. Konečně, v posledním roce jsme byli svědky toho, že někteří republikáni byli ochotni riskovat výrazné škrty v obranném rozpočtu (v souvislosti se sekvestrem a s blokováním kroků Obamovy administrativy v jiných oblastech), takže nelze paušálně říci, že republikáni vzhledem ke svým hodnotovým východiskům snižování výdajů na obranu nepodporují (s. 44).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Po jazykové stránce je práce na velmi vysoké úrovni, překlipy, gramatické chyby a stylistické nedostatky se v ní téměř nevyskytují. Je patrné, že si autor dal na formální úpravě opravdu záležet, což bohužel není vždy zvykem. Citační aparát je konsistentní a je zpracován pečlivě. V seznamu zdrojů na konci bych snad zařadil primární prameny před sekundární zdroje, ale to je opravdu podružná připomínka. Práce jinak obsahuje všechny požadované náležitosti.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autor se zpracování tématu věnoval velice podrobně a důkladně a práce zjevně vznikala delší dobu. O tom ostatně svědčí i věta „As the wars in Iraq and Afghanistan are coming to an end“ (s. 53), která pochází patrně ze segmentu textu napsaného ještě před stažením sil USA z Iráku. Celkově se jedná o velmi kvalitně zpracovanou analýzu obsahující veliký objem konkrétních faktografických informací, zajímavé argumenty a řadu otázek k zamyšlení. Cíle práce tak, jak je stanoven v úvodu, bylo beze vší pochybnosti dosaženo. Práci hodnotím jako nadprůměrnou.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

1. Jaká by dle autora byla reakce americké veřejnosti na snahu o zavedení podobných programů, kterými disponují americké ozbrojené síly, v civilní sféře? Vyvolala by takováto snaha zásadní odpor či nikoliv?

2. Spojené státy se na konci roku 2014 možná zcela stáhnou z Afghánistánu. Zároveň trvale omezují svou vojenskou přítomnost v Evropě, přičemž „návrat do Asie“, hlavní leitmotiv aktuální bezpečnostní politiky USA, není zdaleka tak náročný na počet trvale dislokovaných jednotek v regionu. Bude tento vývoj, pokud nedojde k zásadním změnám v geopolitické situaci, mít dopady na snižování obranného rozpočtu a tudíž na omezení některých privilegií, která plynou ze služby v ozbrojených silách?

6. **DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA**

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Ve světle výše uvedených skutečností doporučuji práci k obhajobě s hodnocením **výborně**.

Datum: 25. 8. 2013

Podpis:

